

# SPIS TREŚCI

|                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Wstęp . . . . .                                                                                       | 5  |
| I. Zarys historii konstytucjonalizmu krajów bałtyckich . . . . .                                      | 7  |
| II. Uwarunkowania i tryb uchwalenia oraz cechy charakterystyczne obowiązujących konstytucji . . . . . | 16 |
| Przywrócenie obowiązywania Konstytucji Republiki Łotewskiej z 1922 r. . . . .                         | 16 |
| Konstytucja Republiki Estońskiej . . . . .                                                            | 17 |
| Konstytucja Republiki Litewskiej . . . . .                                                            | 19 |
| III. Konstytucyjne podstawy ustroju państwa . . . . .                                                 | 22 |
| Podstawy ustrojowe w Konstytucji Republiki Łotewskiej . . . . .                                       | 22 |
| Podstawy ustrojowe w ustawie zasadniczej Republiki Estońskiej . . . . .                               | 23 |
| Podstawy ustrojowe Republiki Litewskiej . . . . .                                                     | 24 |
| IV. System wyborczy . . . . .                                                                         | 25 |
| Prawo wyborcze do Sejmu Republiki Łotewskiej . . . . .                                                | 25 |
| System wyborczy do Zgromadzenia Państwowego w Estonii . . . . .                                       | 27 |
| System wyborczy na Litwie . . . . .                                                                   | 29 |
| V. Struktura naczelnych organów władzy . . . . .                                                      | 32 |
| Struktura naczelnych organów władzy państwowej na Łotwie . . . . .                                    | 32 |
| Struktura naczelnych organów władzy w Estonii . . . . .                                               | 34 |
| System naczelnych organów władzy na Litwie . . . . .                                                  | 35 |
| VI. Głowa państwa . . . . .                                                                           | 37 |
| Prezydent Republiki Łotewskiej . . . . .                                                              | 37 |
| Prezydent Republiki Estońskiej . . . . .                                                              | 39 |
| Prezydent Republiki Litewskiej . . . . .                                                              | 41 |
| VII. Parlament . . . . .                                                                              | 45 |
| Łotewski Saeima . . . . .                                                                             | 45 |
| Zgromadzenie Państwowe Republiki Estońskiej — Riigikogu . . . . .                                     | 50 |
| Sejm Republiki Litewskiej — Seimas . . . . .                                                          | 53 |
| VIII. Rząd i administracja . . . . .                                                                  | 60 |
| Łotewski Gabinet Ministrów . . . . .                                                                  | 60 |
| Rada Ministrów w Republice Estońskiej . . . . .                                                       | 62 |
| Rząd Republiki Litewskiej . . . . .                                                                   | 65 |

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| IX. Ustawodawstwo — budżet . . . . .                                                  | 69  |
| Proces ustawodawczy na Łotwie . . . . .                                               | 69  |
| Proces ustawodawczy w Estonii . . . . .                                               | 73  |
| Stanowienie ustaw w Republice Litewskiej . . . . .                                    | 78  |
| X. System rządów . . . . .                                                            | 85  |
| System rządów na Łotwie . . . . .                                                     | 85  |
| Parlamentarno-gabinetowe rządy w Estonii . . . . .                                    | 87  |
| System rządów na Litwie . . . . .                                                     | 89  |
| XI. Władza sądownicza . . . . .                                                       | 92  |
| Sądownictwo na Łotwie . . . . .                                                       | 92  |
| Wymiar sprawiedliwości w Estonii . . . . .                                            | 93  |
| Władza sądownicza w Republice Litewskiej . . . . .                                    | 94  |
| XII. System ochrony prawnej i gwarancji praw obywatelskich . . . . .                  | 98  |
| Prawa i wolności na Łotwie . . . . .                                                  | 99  |
| Prawa i wolności w Estonii . . . . .                                                  | 101 |
| Prawa i wolności na Litwie . . . . .                                                  | 102 |
| XIII. Struktura terytorialna państwa. System władzy lokalnej . . . . .                | 104 |
| Struktura terytorialna i władza lokalna na Łotwie . . . . .                           | 104 |
| Podział terytorialny i samorząd lokalny w Estonii . . . . .                           | 106 |
| Podział terytorialny Litwy i samorząd lokalny . . . . .                               | 109 |
| XIV. Stany nadzwyczajne . . . . .                                                     | 112 |
| Stany nadzwyczajne w Republice Łotewskiej . . . . .                                   | 112 |
| Stany wojenny i wyjątkowy w Estonii . . . . .                                         | 113 |
| Stany nadzwyczajne na Litwie . . . . .                                                | 114 |
| Zakończenie . . . . .                                                                 | 116 |
| Aneks . . . . .                                                                       | 118 |
| A. Państwa bałtyckie (mapka) . . . . .                                                | 118 |
| B. Wyniki wyborów parlamentarnych w państwach bałtyckich w latach 1992–1999 . . . . . | 119 |
| C. Szeffowie rządów Łotwy, Estonii i Litwy w latach 1990–1999 . . . . .               | 128 |
| D. Prezydenci państw bałtyckich w latach 1988–1999 . . . . .                          | 129 |
| E. Tryb ustawodawczy w parlamentach państw bałtyckich . . . . .                       | 130 |
| F. Struktura naczelnych organów władzy w państwach bałtyckich . . . . .               | 133 |
| Podstawowa literatura . . . . .                                                       | 136 |